

Hälso- och sjukvårdsenheten
Anna Moberg och Åsa Ahlenbäck

2025-03-27

Gemensam uppföljning för 2024 Vårdval primär hörselrehabilitering- örönklinikerna US/LiM/ViN, Audika och AudioNova

Syftet med årsuppföljningen är att se verksamheternas utfall utifrån regelbokens uppföljningsparametrar, hur regelboken tillämpas samt diskutera hur verksamheten kan utvecklas för att förbättra vården. Uppföljningen baseras på tillgänglig och relevant statistik för 2024 samt enskilda dialogmöten med de auktoriserade vårdgivarna.

Följande mottagningar har idag auktorisation från regionen för att bedriva primär hörselrehabilitering inom vårdvalet:

Centrala länsdelenHörselvården,
Universitetssjukhuset
Audika, Linköping**Östra länsdelen**Hörselvården,
Vrinnevisjukhuset
Audika, Norrköping
AudioNova, Norrköping**Västra länsdelen**Hörselvården,
Lasarettet i Motala

Under februari 2025 genomfördes uppföljningsdialoger med de auktoriserade vårdgivarna. Inför dialogerna sammanställdes tidigare inskickade uppgifter från respektive leverantör. Vid mötena fördes dialoger kring övriga punkter enligt regelbokens uppföljningskapitel.

Säker hälso- och sjukvård

Uppföljningskriterier	Uppföljningsmetod/källa	Periodicitet	Utfall/svar från verksamheten
Ledningssystem för kvalitet och patientsäkerhet i hälso- och sjukvården	Dialog med leverantör	Årligen	Samtliga leverantörer arbetar kontinuerligt med sitt systematiska kvalitetsarbete enligt SOSFS 2011:9 och det systematiska förbättringsarbetet planeras, organiseras, genomförs och kontrolleras för en god patientsäkerhet.

Personcentrerad hälso- och sjukvård

Uppföljningskriterier	Uppföljningsmetod/källa	Periodicitet	Utfall/svar från verksamheten
Patienttillfredsställelse	Rapportering till Nationellt kvalitetsregister för hörselrehabilitering	Årligen	Samtliga leverantörer arbetar med att följa upp resultat från Hörselbron (forskningsinstitut startat av Hörselskadades Riksförbund). Halvårsrapporten för 2024 omfattar perioden 20230101-20240630. Privata

			leverantörer ingår i kliniker med grundläggande rehabilitering och regionens hörselvård ingår i kliniker med grundläggande och utvidgad rehabilitering. Resultaten ser bra ut för samtliga leverantörer. De privata har lite bättre resultat jämfört med regionens verksamheter för parametrarna <i>Tillfredsställelse/Nytta och Funktion</i>. Gällande parametern <i>Kontakt/Information</i> var resultaten likvärdiga.
Information och kommunikation med patienter och närstående	Dialog med leverantör	Ärligen	Samtliga arbetar aktivt med information/kommunikation genom exempelvis broschyrer (utskick innan besök) och i väntrum. 1177 används också. Leverantörer uppmuntrar närstående att delta i rehabiliteringsprocessen. Regiondriven verksamhet erbjuder gruppverksamheter till olika målgrupper.

Hälso-och sjukvård i rimlig tid tillgänglighet

Uppföljningskriterier	Uppföljningsmetod/källa	Periodicitet	Utfall/svar från verksamheten
Väntande till första besök (nybesök) Totalt antal väntande patienter till första besök (nybesök) Antal och andel patienter som har fått första besök (nybesök) inom 60 dagar	Rapport från leverantör/dialog	Kvartal	Totalt antal som väntar per månad varierar över tid, den sista december 2024 väntade totalt i länet 1791 patienter på ett första besök. Andelen som har fått sina nybesök inom 60 dagar har varierat mellan leverantörerna. Målpuppfyllelsen är generellt sett låg. Se diagram nedan. För kvartal fyra hade ViN och AudioNova högsta målvärdet med 96% respektive 57%.
Väntande till första utprovingsbesök/rehabiliteringsinsatser Totalt antal väntande patienter med ett beslut om behandling utprovingsbesök/re	Rapport från leverantör/dialog	Kvartal	Totalt antal väntande i länet till nästkommande besök var vid sista december 2528 patienter. Andelen som har fått sitt utprovingsbesök/rehabiliteringsinsats inom 60 dagar har varierat mellan leverantörerna. Se diagram

habiliteringsinsatser Antal och andel som har fått utprovningsbesök/re habiliteringsinsatser inom 60 dagar.			nedan. De privata leverantörerna har bättre tillgänglighet för utprovningsbesök/rehabiliteringsi nsats än de regiondrivna. AudioNova har hög tillgänglighet för utprovningsbesök/ rehabiliteringsinsats.
--	--	--	---

	US LiM	ViN	Audika Linköping	Audika Norrköping	Audionova Norrköping
Antal väntande till behovsbedömningsbesök/första besök vid årets slut	179	75	912	192	433
Andel som har fått behovsbedömningsbesök/första besök inom 60 dagar	34%	95%	7%	18%	52%
Antal väntande till utprovningsbesök/rehabiliteringsinsatser vid året slut	1907	284	106	183	48
Andel som fått utprovningsbesök/rehabiliteringsinsatser inom 60 dagar	16%	20%	84%	53%	98%

Tabellen bygger på inrapporterade uppgifter från leverantörerna. För regiondriven verksamhet kommer uppgifterna från Cosmic medan de privata rapporterar in från egna journalsystem. Siffrorna avser helår 2024.

Effektiv hälso- och sjukvårdsproduktion

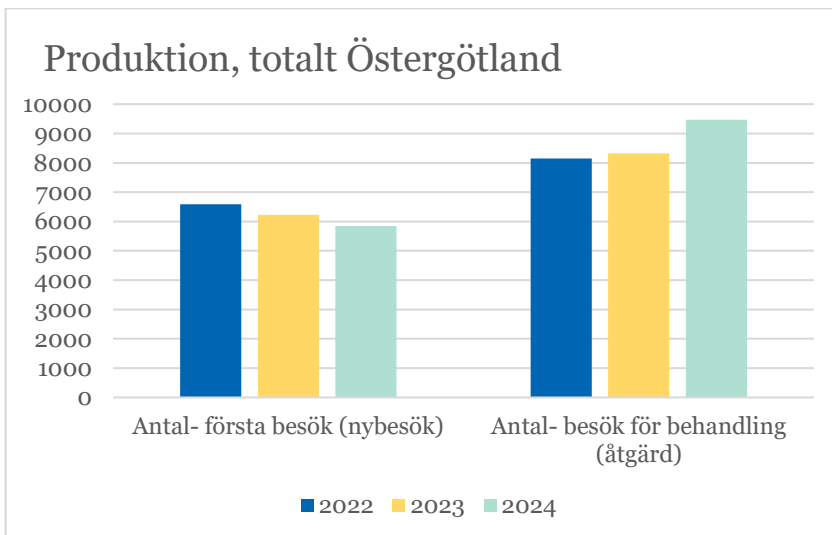
Uppföljningskriterier	Uppföljningsmetod/ källa	Periodicitet	Utfall/svar från verksamheten
Antal patienter som blivit förskrivna hörapparat varav monaural anpassning varav binaural anpassning	Auditbase- Rapport från leverantör/dialog	Kvartalsvis Totalt för helår	US_LiM: 691 (mono 95 och binaural 595) ViN: 451 (mono 61 och binaural 381) AudioNova: 861 (mono 44 och binaural 817) Audika Lkpg: 1085 (mono 68 och binaural 1017) Audika Nkpg: 798 (mono 52 och binaural 746)
Antal patienter som blivit förskrivna hörhjälpmedel exklusive hörapparat,	Auditbase- Rapport från leverantör/dialog	Årligen	US_LiM: 431 ViN: 191 Audika Lkpg: 183 Audika Nkpg: 95 AudioNova: 850
Antal patienter som har fått hörapparat för första	Auditbase- Rapport från leverantör/dialog	Årligen	US_LiM: 379 ViN: 381

gången varav antal och andel patienter som har bytt hörapparat tidigare än efter fyra år			AudioNova: 437 Audika Lkpg: 550 Audika Nkpg: 359 Endast AudioNova har inkommit med uppgifter om antal patienter som har bytt tidigare än fyra år.
Antal patienter som har blivit förskrivna hörapparater totalt per leverantör	Rapport från leverantör/dialog	Kvartalsvis	Totalsiffra för 2024 US_LiM: 818 ViN: 538 AudioNova: 861 Audika Lkpg: 1087 Audika Nkpg: 798
Antal första besök (nybesök)	Cosmic/Privera	Kvartalsvis	Totalsiffra för 2024 US_LiM: 998 ViN: 915 AudioNova: 1462 Audika Lkpg: 1305 Audika Nkpg: 1163 (se tabell nedan)
Antal utprovningsbesök/rehabiliteringsinsatser totalt	Cosmic/Privera	Kvartalsvis	Totalsiffra för 2024 US_LiM*: 3554 ViN*: 2555 AudioNova: 952 Audika Lkpg: 1406 Audika Nkpg: 1001 *inkl primär och fördjupad behandling (se tabell nedan)
Antal patienter (unika) uppdelat på kön	Cosmic/Privera	Årligen	US_LiM: 1330 (689 kvinnor/641 män) ViN: 1397 (742 kvinnor/ 655 män) AudioNova: 2157 982 kvinnor/1175 män) Audika Lkpg: 2946 (1479 kvinnor/1467 män) Audika Nkpg: 2252 (1135 kvinnor/ 1117 män)
Antal servicebesök (för regiondriven finns bara en typ av servicebesök)	Statistik från leverantör (siffror enligt inrapporterad årsuppföljning, avviker något från Privera)	Årligen	US_LiM: 6323 ViN: 3192 AudioNova: 1353, fördelat 1104 underhåll servicebesök och 249 enklare service besök. Audika Lkpg: 2286 fördelat 1925 underhåll servicebesök och 361 enklare service besök. Audika Nkpg:1669 fördelat 1492 underhåll servicebesök och 177 enklare service besök. (se tabell nedan)

	US LIM	ViN	Audika Linköping	Audika Norrköping	Audionova Norrköping
Antal bedömningsbesök (fr årsrapporten <i>Antal behovsbedömningsbesök/första besök totalt</i>)	998	915	1305	1163	1462
Antal besök för utprovning (Antal utprovningsbesök/rehabiliteringsinsatser totalt)	3554	2555	1406	1001	952
Antal unika patienter, uppdelat på kön (fr inrapporterade siffror från leverantör, excelfil)	1330 689 kvinnor 641 män	1397 742 kvinnor 655 män	2946 1479 kvinnor 1467 män	2252 1135 kvinnor 1117 män	2157 982 kvinnor 1175 män
Antal servicebesök (fr inrapporterade siffror från leverantör, excelfil) Underhåll resp enklare service	6323 underhåll	3192 underhåll	1925 underhåll 361 enklare	1492 underhåll 177 enklare	1104 underhåll 249 enklare
Andel av vårdvalet utifrån ersättning (%)	16%	18%	24%	18%	24%

Tabellen bygger på inrapporterade uppgifter från leverantörerna. Den sista parametern i tabellen ”Andel av vårdvalet utifrån ersättning” baseras på regionens ekonomiska uppföljning.

Vid jämförelse mellan 2023 och 2024 (samtliga leverantörer) har totala antalet behovsbedömningsbesök/första besök minskat med 380 patienter. Antalet besök för behandling (utprovningsbesök) har ökat med 1141.

Kompetens

Uppföljningskriterier	Uppföljningsmetod/källa	Periodicitet	Utfall/svar från verksamheten
Enhetens bemanning och kompetens	Redovisning från leverantör/dialog	Årligen	Samtliga leverantörer har svårigheter att rekrytera audionomer. Audika och AudioNova har dock varit fulltaliga under hösten 2024.
Antal kompetensutvecklingstimmar per anställd	Dialog med leverantör	Årligen	Samtliga leverantörer arbetar aktivt med kompetensutveckling. Antalet timmar per anställd varierar mellan 25-30h/år. Exempel på ämnen fortbildning hörapparater, utvidgad hörselrehabilitering. AudioNova har exempelvis informationsfilmer på intranätet används kontinuerligt i kompetensutvecklingssyfte.
Genomförd webbwebbutbildning Förskrivning av hjälpmedel, SoS	Dialog med leverantör	Årligen	Samtliga anställda har genomgått utbildning.
Personalens villkor i enlighet med punkterna 2.38 och 2.45	Dialog med leverantör	Årligen	Samtliga leverantörer har kollektivavtal enligt regelboken.

Vårdprocesser/patientflöde

Uppföljningskriterier	Uppföljningsmetod/källa	Periodicitet	Utfall/svar från verksamheten
Antal patienter som hänvisats till specialistkompetens för diagnostik	Redovisning från leverantör/dialog	Årligen	US_LiM*: ViN*: AudioNova: 54 Audika Lkpg: 89 Audika Nkpg: 54 *För US/LiM/ViN kan statistik inte följas.
Antal patienter som hänvisats till fördjupad hörselrehabilitering	Dialog med leverantör	Årligen	US_LiM*: 327 ViN*: 30 AudioNova: 77 Audika Lkpg: 83 Audika Nkpg: 64 *För US/LiM/ViN mäts antal avslutade fördjupade hörselrehabiliteringar. Vilket innebär att patienten inte nödvändigtvis först sökt vård via primär hörselrehabilitering.
Väl fungerande samverkan	Dialog med leverantör	Årligen	Leverantörerna anser att det är positivt med gemensamma samverkansmöten, där Region Östergötland är sammankallande, för att skapa en god samsyn och jämlik vård. Det är bra dialog

			mellan de olika aktörerna. Samtliga leverantörer arbetar mot samma mål- god hörselvård till dem som behöver.
--	--	--	--

Ekonomi

Tkr	2021	2022	2023	2024
Hörselvården ViN	-1 364	-1 778	-1 674	-2 901
Hörselvården US	-3 741	-3 958	-3 193	-3 317
Audium/Sonova	-2 670	-3 292	-3 897	-4 504
Audika Norrköping	-3 320	-3 135	-2 877	-3 373
Audika Linköping	-2 367	-2 323	-3 381	-4 548
Hörapparater	-20 121	-20 200	-20 772	-23 704
Patientavgifter hörapparater	4 086	4 308	4 167	5 406
Övrigt	-427	-629	-472	-383
Totalsumma	-29 924	-31 007	-32 099	-37 324

Tabellen visar de ersättningar som har utbetalats för vårdvalet under 2024.

Patientavgiften/besöksavgiften går direkt till den privata leverantören och räknas sedan av från deras ersättning som betalas ut av Region Östergötland. Den intäkt som finns med, patientavgift hörapparater, avser den kostnad på 500 kr som patienten betalar för utprovning av hörapparater. Den intäkten går direkt till Regionen Östergötland.

Slutsatser

Uppföljningen av vårdval hörsel försvåras av bristande datakvalitet, vilket dels beror på olika system för inrapportering dels att de regiondrivna verksamheterna inte fullt ut kan särskilja vårdvalets produktion och resurser från den fördjupade hörselvården.

Uppföljningen visar att vårdvalet primär hörselrehabilitering i Region Östergötland till stora delar fungerar bra. Köerna till primär hörselrehabilitering är dock fortsatt långa. Tillgängligheten varierar mellan verksamheterna och under året men är generellt sett låg. Hörselvården på ViN når målnivån för första besöket, Audika har lägst tillgänglighet. De privata har en högre tillgänglighet för sina återbesök jämfört med den regiondrivna hörselvården. AudioNova når målnivån för behandling/åtgärd, Audika Linköping ligger strax under. Under hösten 2023 påbörjade den regiondrivna verksamheten ett arbete med förbättrad produktionsplanering. Hörselvården anser att de får bra fakta från produktionsstyrning men för att minska köerna behövs fler resurser.

Samtliga leverantörer förmedlar att det är mycket svårt att rekrytera audionomer. Inga nya audionomer flyttar in till Östergötland, när en leverantör rekryterar audionom är ofta fallet att man rekryterar från en annan leverantör i Östergötland. Leverantörerna framhåller att om Östergötland skulle ha audionomutbildning så skulle tillgången på audionomer i länet vara bättre.

I sydöstra sjukvårdsregionen görs en gemensam upphandling av hörhjälpmedel. Flera privata leverantörer har återkopplat att det är ett brett sortiment med bra produkter. Hörapparaternas utveckling går snabbt framåt med fler smarta funktioner som bluetooth och koppling till mobiltelefonen. Med fjärrstyrning kan audionom göra finjusteringar där patienten befinner sig. Lagstiftning och IT-säkerhet utgör idag ett visst hinder för tillämpningen.

Alla leverantörer ser nyttan med samrådsmöten och samverkan inom vårdvalet. Det gemensamma arbetet med regelboken ses som viktigt och det ses som positivt att arbeta för att registrering och utdata blir så lika och tillförlitligt som möjligt hos samtliga leverantörer.

I början av 2025 tillkom en leverantör inom vårdvalet, Eartech Hörselkliniker AB, vilket bidrar till ökad tillgänglighet och förhoppningsvis minskade väntetider till hörselrehabilitering i Östergötland.